

8 mei 2013

Directie Communicatie

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

Inlichtingen

Marcel van Beusekom
Woordvoerder

T 070-3427641
M 06-18304460
F 070-3427900
j.m.beusekom@minfin.nl

persbericht

Financieel Jaarverslag van het Rijk 2012:

Dalend tekort ondanks tegenvallende economie

Het jaar 2012 werd voor een belangrijk deel overschaduwd door tegenvallende ontwikkelingen zoals economische krimp, oplopende werkloosheid en aanhoudende onrust in zowel de eurozone als de financiële sector. Toch kende 2012 ook positieve elementen. Voor het derde jaar op rij is sprake van een daling van het begrotingstekort en in Europees verband zijn belangrijke stappen gezet die bijdragen aan stabiliteit van de muntunie. Dat blijkt uit het Financieel Jaarverslag van het Rijk 2012 (FJR), waarin het kabinet rapporteert over de economische, budgettaire en politieke ontwikkelingen in 2012. Minister van Financiën Jeroen Dijsselbloem zal het FJR en alle andere Verantwoordingsstukken op Verantwoordingsdag (woensdag 15 mei) officieel aanbieden aan de Tweede Kamer. De dag erna volgt het Verantwoordingsdebat.

Economie

Economisch verging het Nederland in 2012 beduidend minder goed dan bij het opstellen van de begroting werd verwacht. In het tweede helft van het jaar viel de economie terug in een recessie, die met name werd veroorzaakt door afnemende groei van de export, daling van het besteedbaar inkomen van huishoudens en dalende huizenprijzen. Bij aanvang van het jaar 2012 lag er een raming die uitging van 0,75% economische groei, maar dit werd uiteindelijk een krimp van 1%. Die verslechtering vertaalde zich ook naar de werkloosheidscijfers. Het aantal werklozen groeide afgelopen jaar met 115.000, resulterend in een totaal van 571.000 (7,2% van de beroepsbevolking).

Tekort en schuld

Het begrotingstekort (EMU-saldo) over 2012 bedraagt 4,1% van het bruto binnenlands product (bbp). Het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen gaven samen € 24 miljard (€ 67 miljoen per dag) meer uit dan er binnenkwam. Voor het derde jaar is sprake van een verbetering van het EMU-saldo, al is deze verbetering als gevolg van tegenvallende economische ontwikkelingen minder sterk dan oorspronkelijk beoogd. In totaal gaf het Rijk in 2012 € 242,7 miljard uit aan onder meer zorg, sociale zekerheid, onderwijs en veiligheid; € 2,6 miljard minder dan begroot. De inkomsten uit belastingen en premies kwamen uit op € 220,5 miljard. Daarmee valt de totale belastingopbrengst € 11,4 miljard lager uit dan bij Miljoenennota 2012 werd verwacht. Deze tegenvaller, die een direct gevolg is van de lagere groeicijfers, raakt vrijwel alle belastingsoorten en met name de loon- en inkomstenbelasting, winstbelasting, btw en

overdrachtsbelasting. De overheidsschuld (EMU-schuld) nam in 2012 met € 34 miljard toe en kwam uit op € 428 miljard (71,2% bbp). Naast alle cijfers over 2012 bevat het FJR ook een 'Integrale risicoanalyse', waarin alle directe en indirecte risico's voor de begroting staan vermeld, inclusief de mogelijke budgettaire gevolgen.

Europa

Op internationaal niveau stond 2012 voor een groot deel in het teken van de Europese schuldencrisis. Nieuwe leningen voor zowel Griekenland als Spanje (ter herkapitalisatie van Spaanse banken) bleken onvermijdelijk. Tegelijkertijd werden er stappen gezet om de crisis te bedwingen en de stabiliteit van de muntunie te vergroten, bijvoorbeeld door het versterken van het begrotingstoezicht. Ook is er een begin gemaakt met de invoering van een bankenunie. Een ander belangrijk element was het door de Europese Centrale Bank aangekondigde programma om obligaties van zwakke eurolanden op te kunnen kopen, wat een positieve impuls gaf aan het vertrouwen op de financiële markten.

Rechtmatigheid en financieel beheer

Het Financieel Jaarverslag besteedt ook ruim aandacht aan het financieel beheer. Daarbij is de belangrijkste conclusie dat de bedrijfsvoering van het Rijk, net als in voorgaande jaren, op orde is. De rechtmatigheid van de uitgaven, verplichtingen en ontvangsten ligt op een hoog niveau. Rijksbreed kwam de rechtmatigheid van de uitgaven over 2012 uit op 99,8%, ruim onder de tolerantiegrens van 1%. Op enkele terreinen is sprake van relatief kleine rechtmatigheidsfouten, vaak als gevolg van het onvoldoende naleven van aanbestedingsregels. Inmiddels zijn daarom maatregelen genomen om het inkoopbeheer verder te verbeteren.

Het Financieel Jaarverslag van het Rijk, de departementale jaarverslagen en alle andere Verantwoordingsstukken zijn te vinden op de nieuwe app 'Rijksfinanciën' (alleen voor tablets) en via de websites

www.rijksoverheid.nl/financieeljaarverslagrijk en www.rijksbegroting.nl.

Begrotingstekort / EMU-saldo 2008 – 2012					
Tekort / overschot	2008	2009	2010	2011	2012
als % bbp	+ 0,5 %	- 5,6 %	- 5,1 %	- 4,5 %	- 4,1 %
in miljarden	+ € 3 miljard	€ 32 miljard	€ 30 miljard	€ 27 miljard	€ 24 miljard
↳ tekort per dag	+ € 8 miljoen	€ 87 miljoen	€ 82 miljoen	€ 74 miljoen	€ 67 miljoen

Overheidsschuld / EMU-schuld* 2008 – 2012					
Overheidsschuld	2008	2009	2010	2011	2012
als % bbp	58,5 %	60,8 %	63,1 %	65,5 %	71,2 %
in miljarden	€ 348 miljard	€ 348 miljard	€ 372 miljard	€ 394 miljard	€ 428 miljard
↳ per Nederlander	€ 21.000	€ 21.000	€ 22.000	€ 24.000	€ 26.000

* De overheidsschuld omvat de staatsschuld, de schuld van de decentrale overheden en enkele andere posten

Ontwikkeling rijksbegroting 2012					
Datum	Miljoenennota 2012 (sept. 2011)	Voorjaarsnota 2012 (mei 2012)	Miljoenennota 2013 (sept. 2012)	Najaarsnota 2012 (nov. 2012)	Jaarverslag 2012 (mei 2013)
Begrotingstekort (EMU-saldo, % bbp)	- 2,9 %	- 4,2 %	- 3,8 %	- 3,8 %	- 4,1 %
Overheidsschuld (EMU-schuld, % bbp)	65,3 %	69,7 %	71,5 %	70,5 %	71,2 %